

Mål C-216/23

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

4 april 2023

Domstol som begär förhandsavgörande:

Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Tyskland)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

23 mars 2023

Klagande:

Hauser Weinimport GmbH

Motpart:

Freistaat Bayern

[utelämnas]

Bayerischer Verwaltungsgerichtshof

I det förvaltningsrättsliga målet

Hauser Weinimport GmbH, [utelämnas] Fischach,

- klagande -

[utelämnas]

mot

Freistaat Bayern,

[utelämnas]

- motpart -

angående

överklagande av den dom som Bayerisches Verwaltungsgericht Augsburg meddelade den 21 september 2020,

har tjugonde avdelningen vid Bayerischer Verwaltungsgerichtshof, [utelämnas] utan muntlig förhandling, **den 23 mars 2023** fattat följande

Beslut

1. Följande frågor hänskjuts till Europeiska unionens domstol för förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF:

a.) Ska artikel 3.4 c i förordning (EU) nr 251/2014 tolkas så, att begreppet ”alkohol” även omfattar drycker som innehåller alkohol och inte utgör en vinprodukt i den mening som avses i artikel 3.4 a i förordning (EU) nr 251/2014?

b.) Betyder ”tillsätta” i den mening som avses i artikel 3.4 c i förordning (EU) nr 251/2014 att slutprodukten alkoholhalt måste ha ökat jämfört med den vinprodukt som använts enligt artikel 3.4 a i förordning (EU) nr 251/2014?

c.) Om fråga a.) besvaras jakande, ska artikel 3.1 första meningen i förordning (EU) nr 251/2014 jämförd med punkt 1 b ii i bilaga I till förordningen tolkas så, att begreppet ”födoämnen som används som aromer” omfattar alkoholhaltiga drycker i den mening som avses i fråga a.)?

2. Målet vilandeförklaras till dess att Europeiska unionens domstol har meddelat ett förhandsavgörande [utelämnas].

Skäl

1 Målet rör frågan huruvida det är tillåtet för klaganden, Hauser Weinimport GmbH (nedan kallad Hauser eller företaget) att beteckna den produkt som företaget tillverkat och salufört som ”aromatiserad drink baserad på vinprodukter” i den mening som avses i artikel 3 i Europaparlamentet och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 i dess lydelse enligt Europaparlamentet och rådets förordning (EU) 2021/2117 av den 2 december 2021.

2 1. Enligt de uppgifter som Hauser har lämnat, vilka inte bestritts av motparten (delstaten Bayern) [utelämnas], tillverkar företaget en alkoholhaltig blanddryck som till 55 % består av vin och till 10 % av öl med 5,5 volymprocent alkohol och är smaksatt med fläderblom. Företaget har salufört produkten under beteckningen ”aromatiserad drink baserad på vinprodukter”. Detta har delstaten Bayern riktat invändningar mot, eftersom den anser att det öl som tillsatts drycken utgör ”alkohol”, i den mening som avses i artikel 3.4 c i förordning (EU) nr 251/2014, som inte får tillsättas en dryck som saluförs som ”aromatiserad drink baserad på vinprodukter”. Hauser anser att alkohol i den mening som avses i artikel 3.4 c i förordning (EU) nr 251/2014 endast ska anses omfatta sådan alkohol som avses i punkt 3 i bilaga I. Detta eftersom tillsättning av alkohol i den mening som avses i artikel 3 i förordning (EU)

nr 251/2014 måste anses medföra att alkoholhalten ökar och inte – såsom i fråga om företagets produkt – att vinets redan befintliga alkoholhalt minskar. Under alla omständigheter ska öl anses utgöra en arom i den mening som avses i punkt 1 b ii i bilaga I till förordning (EU) nr 251/2014, vilket innebär att benämningen ”aromatiserad drink baserad på vinprodukter” kan användas även om öl skulle anses utgöra alkohol i den mening som avses i förordning (EU) nr 251/2014.

- 3 2. Tolkningsfrågan avser tolkningen av artikel 3.4 c i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91 i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2117 av den 2 december 2021.
- 4 a.) Följande bestämmelser har avgörande betydelse för utgången i målet: Artikel 3.4 c i förordning (EU) nr 251/2014 i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning 2021/2117 av den 2 december 2021 och 25 § stycke 1 punkt 1 jämförd med 49 § punkt 4 i (Weingesetz, den tyska vinlagen, nedan kallad WeinG) jämförd med artikel 7.1 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 av den 25 oktober 2011 jämförd med artikel 2 punkt 2 och artikel 1.2 i förordning (EU) nr 251/2014.
- 5 b.) De nationella bestämmelserna har följande lydelse:
- 6 **§ 25 WeinG [Weingesetz] (vinlagen), i dess lydelse av den 18 januari 2011 (BGBl. I s. 66), senast ändrad genom artikel 2.4 i lagen av den 20 december 2022 (BGBl. I s. 2752)) – Förbud i syfte att skydda mot bedrägerier**
- 7 1) Det är förbjudet att i egenskap av ansvarig [livsmedelsföretagare] enligt artikel 8.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 av den 25 oktober 2011 om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 1924/2006 och (EG) nr 1925/2006 samt om upphävande av kommissionens direktiv 87/250/EEG, rådets direktiv 90/496/EEG, kommissionens direktiv 1999/10/EG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG, kommissionens direktiv 2002/67/EG och 2008/5/EG samt kommissionens förordning (EG) nr 608/2004 (EUT L 304, 22.11.2011, s. 18, EUT L 331, 18.11.2014, s. 41, EUT L 50, 21.2.2015, s. 48, EUT L 266 30.9.2016, s. 7), senast ändrad genom förordning (EU) 2015/2283 (EUT L 327, 11.12.2015, s. 1) saluföra en produkt med information om produkter som inte uppfyller kraven i
- 1.
- 8 artikel 7.1, i förekommande fall jämförd med artikel 7.4, i förordning (EU) nr 1169/2011,
- ...
- eller göra reklam för den generellt eller i det enskilda fallet.

9 § 49 WeinG – Påföljdsbestämmelser

10 Till fängelse i högst ett år eller böter döms den som ...

4. i strid med 25 § stycke 1 saluför eller gör reklam för en produkt ...

11 c.) Nationell rättspraxis:

Verwaltungsgericht Trier har genom dom av den 18 april 2019 slagit fast att fruktvin som tillsatts en vinprodukt ska klassificeras som födoämnen som används som aromer enligt punkt 1 b ii i bilaga I till förordning (EU) nr 251/2014 och att denna produkt inte utgör alkohol enligt artikel 3.4 c i förordning (EU) nr 251/2014 (VG Trier, dom av den 18 april 2019 – 2 K 6133/18.TR). Verwaltungsgericht Augsburg har genom dom av den 21 september 2020 (VG Augsburg, dom av den 21 september 2020 – Au 9 K 20.597) – domen är överklagad och Bayerischer Verwaltungsgerichtshof har meddelat prövningstillstånd – slagit fast att en dryck med beteckningen ”aromatiserad drink baserad på vinprodukter” inte får tillsättas någon (ytterligare) alkoholhaltig dryck.

12 Nationell rättspraxis från högre instans förefaller saknas i denna fråga.

13 4. Tolkningsfrågan är avgörande för utgången i målet på grund av den produktsammansättning som Hauser har valt, eftersom företaget endast får beteckna produkten som ”aromatiserad drink baserad på vinprodukter” om det öl som tillsatts antingen inte kan anses utgöra alkohol i den mening som avses i artikel 3.4 c i förordning (EU) nr 251/2014 eller, om öl skulle anses utgöra sådan alkohol, ska betraktas som en arom i den mening som avses i punkt 1 b ii i bilaga I till förordningen.

14 5. Tolkningsfrågan måste klargöras av EU-domstolen, eftersom Bayerischer Verwaltungsgerichtshof inte kan besvara den fråga som är avgörande för utgången i målet tillräckligt entydigt och det krävs en bindande tolkning av den avgörande bestämmelsen från EU-domstolen för att kunna lösa tvisten.

15 Den del av bestämmelsen som är relevant i målet har följande lydelse: ”[Med aromatiserad] drink baserad på vinprodukter [avses] en dryck ... till vilken ingen alkohol har tillsatts” (artikel 3.4 c i förordning (EU) nr 251/2014).

16 a.) Det krävs ett klargörande av frågan huruvida begreppet ”alkohol” i den bestämmelsen ska förstås på så sätt att det endast omfattar alkohol, i den mening som avses i punkt 3 i bilaga I till förordning (EU) nr 251/2014, som inte får tillsättas en drink – vilket i sådant fall inte skulle omfatta öl, eftersom öl inte uppfyller de kriterier som anges där – eller tvärtom på så sätt att det omfattar all alkohol som redan finns i en tillsatt dryck som inte i sig utgör en vinprodukt i den mening som avses i artikel 3.4 a i förordningen, eftersom sådan alkohol inte uppfyller kriterierna i nämnda punkt 3 i bilaga I och redan av det skälet inte får tillsättas gruppen aromatiserade vinbaserade drycker (artikel 3.1 i förordning (EU) nr 251/2014). Oberoende av huruvida livsmedelsföretagaren har för avsikt att öka alkoholhalten skulle stöd för

den sistnämnda bedömningen kunna hämtas i att det av tydlighetsskäl bör stå klart för marknaden och konsumenterna att endast användning av alkohol i den mening som avses i punkt 3 i bilaga I till förordning (EU) nr 251/2014 är tillåten för en klassificering som aromatiserad vinprodukt enligt artikel 3 i förordning (EU) nr 251/2014, utöver den alkohol som finns i själva vinprodukten, men inte en användning av andra alkoholhaltiga drycker.

- 17 b.) Bayerischer Verwaltungsgerichtshof är – till skillnad från den lägre instansen – benägen att anse att det av Hauser använda ölet, med en alkoholhalt på 5,5 volymprocent, inte ska anses utgöra alkohol i den mening som avses i den bestämmelse som är avgörande för utgången i målet. Denna bedömning grundar sig på följande överväganden:
- 18 aa.) [Vad gäller den tyska språkversionen av förordning (EU) nr 251/2014 ska det påpekas att verbet] ”versetzen” [som används i artikel 3.4 c i förordningen] kan anses ha samma betydelse som substantivformen ”Zusatz” [tillsats] som används i punkt 3 i bilaga I till förordningen och således ha betydelsen ”zusetzen” [tillsätta] i bemärkelsen ”hinzufigen” [tillfoga]. Detta framgår av en jämförelse med den franska språkversionen av förordning (EU) nr 251/2014 som använder begreppet ”l’addition” (ty. Zugabe, Zusatz) [tillsats] i artikel 3 och ”adjonction” (ty. Hinzufügung) [tillsats] i punkt 3 i bilaga I och med den engelska språkversionen som i artikel 3 i förordningen [använder] formuleringen ”to which no alcohol has been added” (to add: ty. hinzufigen) [tillsätta] och ”addition of alcohol” (addition: ty. Zusatz) [tillsats] i punkt 3 i bilaga I. I tyskt språkbruk betyder ”versetzen” i den här tillämpliga betydelsen på livsmedelsområdet ”vermischen” [utblanda] (och därigenom minska kvaliteten) (källa: Duden). Med hänsyn till de franska och engelska språkversionerna av förordning (EU) nr 251/2014 och användningen av begreppet ”Zusatz” [tillsats] i punkt 3 i bilaga I till förordningen är Bayerischer Verwaltungsgerichtshof benägen att anse att ordet ”versetzen” i artikel 3.4 c i förordningen betyder ”zusetzen” [tillsätta], det vill säga ”hinzufigen” [tillfoga]. Det får således anses framgå att det [i den tyska språkversionen av artikel 3.4 c i förordningen] föreskrivs att ingen alkohol i den mening som avses i punkt 3 i bilaga I får tillsättas en dryck som betecknas som ”aromatiserad drink baserad på vinprodukter”
- 19 bb.) Bayerischer Verwaltungsgerichtshof anser att begreppet ”alkohol” i den mening som avses i artikel 3.4 c i förordning (EU) nr 251/2014 ska förstås på så sätt att det endast omfattar alkohol i den mening som avses i punkt 3 i bilaga I till förordningen, eftersom dryckens alkoholhalt endast kan antas öka genom tillsättning av där angivna alkoholtyper till den eller de vinprodukter som avses i artikel 3.4 a i förordningen. Alkoholhaltiga drycker som har en lägre alkoholhalt än vinprodukten minskar ursprungsproduktens alkoholhalt (enligt artikel 3.4 b i förordning (EU) nr 251/2014 utgör de vinprodukter som avses i artikel 3.4 a minst 50 % av den totala volymen) och kan således redan i språkligt hänseende inte uppfylla kravet att alkohol ”tillfogas” (och därmed utgöra en större andel i förhållande till dryckens totala volym). I artikel 3 i förordning (EU) nr 251/2014 föreskrivs därför att slutproduktens faktiska alkoholhalt ska ligga på mellan 1,2 och 10 volymprocent och därmed inte, eller inte klart, överstiga alkoholhalten i den vinprodukt som drycken huvudsakligen består av

(för vin ligger alkoholhalten på mellan 9 och 14 volymprocent) (till skillnad från aromatiserade viner, som ska ha en alkoholhalt på mellan 14 och 22 volymprocent, enligt artikel 3.2 g i förordning (EU) nr 251/2014).

- 20 cc.) Enligt artikel 4.2 andra stycket i förordning (EU) nr 251/2014 ska kommissionen när den fastställer de godkända produktionsprocesser som avses i första stycket ta hänsyn till de produktionsprocesser som rekommenderats och offentliggjorts av OIV (Internationella vinorganisationen). Genom resolution OIV/ECO 288/2010 ändrades den internationella oenologiska kodexen på så sätt att behandlingar, i den mening som avses i del I kapitel 6 (produkter som framställts av druvor, druvmust eller vin), punkterna 6.6 (drycker som baseras på vinprodukter) och 6.7. (drycker som baseras på vin) i kodexen, även ska omfatta bland annat ”tillsättning av livsmedelsrelaterade produkter eller alkoholfria drycker, inklusive vatten”. Mot bakgrund av att det i förordning (EU) nr 251/2014 hänvisas till de produktionsprocesser som rekommenderats och offentliggjorts av OIV och att dessa uttryckligen omfattar tillsättning av alkoholfria drycker, är det oklart varför unionslagstiftaren i artikel 3.4 c i förordningen inte har föreskrivit att enbart alkoholfria drycker får tillsättas, utan tvärtom använt formuleringen ”[dryck] till vilken ingen alkohol har tillsatts”, om avsikten har varit att inga alkoholhaltiga drycker får ingå som en ingrediens i en ”aromatiserad drink baserad på vinprodukter”.
- 21 dd.) Enligt skäl 4 i förordning (EU) nr 251/2014 bör syftet med bestämmelserna om aromatiserade vinprodukter vara att få ett konsumentskydd på hög nivå, att förhindra vilseledande förfaranden samt att uppnå en marknad som kännetecknas av öppenhet och sund konkurrens. Mot denna bakgrund borde den informerade genomsnittskonsumenten räkna med att en alkoholhaltig dryck som betecknas som ”drink” kan innehålla en blandning av olika alkoholhaltiga drycker, så länge den inte anges vara alkoholfri. Härtill kommer att det konsument- och marknadsföringsskydd som eftersträvas med förordningen är mer uppenbart när det gäller gruppen ”aromatiserade viner” och ”aromatiserade vinbaserade drycker”, som har en nära koppling till traditionella produktionsprocesser (punkt 3 i bilaga II A: ”Vermouth”, punkt 3 i bilaga II B: ”Sangria”) än till de drycker som marknadsförs som ”aromatiserade drinkar baserade på vinprodukter”, eftersom förordningen inte hänför några kända produkter som klassificeras enligt traditionella produktionsprocesser till denna kategori (bilaga II C).
- 22 6. För det fallet att det öl som används i det nu aktuella fallet på grund av sin alkoholhalt ska anses utgöra ”alkohol”, i den mening som avses i förordning (EU) nr 251/2014, som inte får tillsättas aromatiserade drinkar baserade på vinprodukter, önskar Bayerischer Verwaltungsgerichtshof få klarhet i huruvida öl får tillsättas en aromatiserad drink baserad på vinprodukter, i förordningens mening, som en ”arom”, i den mening som avses i punkt 1 b ii i bilaga I till förordningen, eller huruvida dess alkoholhalt utgör hinder för en sådan tolkning. I Tyskland saluförs många livsmedel med ölsmak. Bayerischer Verwaltungsgerichtshof har vid sina efterforskningar i samband med begäran om förhandsavgörande fått kännedom om att ölarom som tillsats vid bakning kan köpas och tillsättas livsmedel. I detta hänseende hyser

nämnda domstol inte några tvivel om att öl är en arom i den mening som avses i förordningen.

23 Detta beslut kan inte överklagas [utelämnas].

[utelämnas]

ARBETSDOKUMENT